

[Fanger.]

både for huslejerne, som ikke måtte følge markedsprisen, og for byggeriet, ligesom man troede at kunne fremme boligbyggeriet ved at yde billige statslån. Resultatet er blevet mindre og dyrere boligbyggeri og forøget boligmangel. Det klogeste ville have været at foretage en øjeblikkelig huslejeudjævning og gøre byggeriet frit. Der står risikovillig kapital rede til at starte et boligbyggeri af betydeligt omfang og til konkurrencedygtige priser, når blot markedet er frit.

Man tror — ifølge lovforslaget — at man på samme måde, som man har gjort det ved boligbyggeriet, kan fylde statslån eller statsgarantier i industrien og så få den til at blomstre. Men for det første råder staten ikke over anden kapital end den, den først har taget fra borgerne, og for det andet må det betvivles, at staten, således som det her foreslås, egner sig til at bestemme, hvor og hvorledes investeringerne skal fremmes. Den højtærede handelsminister har selv i udvalget givet udtryk for, hvor vanskeligt det var at bedømme, hvilke af de indsendte projekter man burde give statslån.

Når man nu vil fremme beskæftigelsen, burde man først igennem finanspolitikken have skabt et sådant økonomisk klima, at der de fleste steder i landet var omtrent fuld beskæftigelse, og hvad dette angår, har jeg ved lovforslagets første behandling peget på en investeringslinje: undlad at opkræve tvangslånet, lemp aktieselskabsskatten og formueskatten og gør opsparing til investeringsformål og herunder til byggeri skattefrit. Når man efter at have ført denne politik har nået praktisk talt fuld beskæftigelse i hele landet, vil det måske være på sin plads at gøre en særlig indsats i eventuelle arbejdslededsøer. Men foreløbig foreslår vi, at man i disse egne bringer trafik, post, telefon, undervisning o. s. v. i forsvarlig stand, og at man angående finansiering af eventuelle projekter afventer, hvad det nye kreditinstitut i forbindelse med bestående banker og sparekasser formår, samt ved eventuel konsulentvirksomhed benytter de mange teknologiske institutter.

Men nu er terningerne jo kastet. Lovforslaget gennemføres med flertallets stemmer.

Jeg tror, der vil melde sig et stort antal ønsgere til denne konsulent- og finan-

sieringsform, og det hvad enten der bliver givet store statsgarantier eller der bliver vist tilbageholdenhed med disse. En ny, stor statsinstitution vil blive startet og vil vel udvikle sig efter „Parkinsons lov“, på samme måde som boligministeriet i sin tid gjorde det, og som også garantierne for eksportkreditterne har gjort det.

Hvem kan nu falde ind under hjælpen, kan man spørge. Ja, efter lovforslaget kan jo alle egne med undtagelse af hovedstadsområdet falde ind herunder. I den forbindelse kan man spørge, om det under alle forhold vil være hensigtsmæssigt at lægge sådanne industrier i øde egne af landet. Det vil det selvfølgelig være i egne, hvor der findes råstoffer som salt, brunkul o. s. v.; men hvor det ikke er tilfældet, kan det være et stort spørgsmål, om det vil være hensigtsmæssigt.

Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse, og mit indlæg skal være en sidste advarsel imod det. Med hensyn til ændringsforslagene vil vi afholde os fra at stemme.

A. C. Normann: Så vidt jeg opfattede det, var der i det ærede medlem hr. Fangers udtalelser kun en enkelt sætning, der, omend svagt og tøvende, berørte det foreliggende lovforslag, og det var den sætning, der gik ud på, at det konservative folkeparti ikke kunne medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Det samme blev klart sagt til det høje folketing under første behandling, og der har ikke under den her kritiserede form for udvalgsbehandling været fremsat ønsker, der tydede på, at det konservative folkeparti — og det samme gælder for resten venstre — på noget tidspunkt er fraveget denne indstilling. Jeg forstår derfor ikke helt denne kritik af arbejdsformen i udvalget. Hvis man havde åbnet en lille mulighed for forhandling enten ved at stille ændringsforslag eller ved at sige til os, at oppositionspartierne ønskede indrømmelser med hensyn til lovforslagets ordlyd, havde der været udmærket mulighed for forhandling om sådanne, og så havde regeringspartierne naturligvis meget gerne set, at oppositionspartierne var blevet medansvarlige for loven. Men når det ikke er tilfældet, når det er sagt med usædvanlig klarhed ved førstebehandlingen,